

సర్వేశ్వర శత్రుక ము

చెముడుపాటి వేంకట కామేశ్వరకవి

ప్రణీతము

మొదటికూర్పు 1000 ప్రతులు.

పి తా పు ర ము

శ్రీ విద్యజ్ఞాన మనోరంజనీ ముద్రాక్షరశాల

1931.

వెల దు 0-4-0 లు.

అవతారిక

ఈ గ్రంథమును రచించిన బ్రహ్మశ్రీ చెముడుపాటి కామేశ్వరకవిగారు నాకు బాల్యమిత్రులు. వీరికిఁ గవితాశక్తి పూర్వ వయస్సున లేకుండెను. ఉత్తరవయస్సుననే కలిగినది. ఒకానొక సద్గురువు వీరికి తత్త్వరహస్యముల నుపదేశించెను. శ్రీనివాసమున నిధిభ్యాసములచే నారహస్యముల సీతఁడు సాధించుకొనుచుండఁ గా దైవికముగా గవితాశక్తి యంనురించినది. దానిమహిమచే నీకవి యీశతకము రచించి, స్వానుభవమును లోకమున వెద చల్లెను. భక్తు లిందలివిజ్ఞానమును స్వానుభవమునఁ బరీక్షించి, సంతసించుదురగాక.

బాల్యముననుండియును హూణవిద్యమాత్రమే యభ్యసించి, రాజకీయోద్యోగమునందే తనజీవితమును గడపుచున్న శ్రీకామేశ్వరకవిగారు సద్గురుకటాక్షమునను, సద్వాసనాబలము నను, సత్కవిగాఁ బరిణమించుట దైవబలమును సూచించు చున్నది.

మండపాక పార్వతీశ్వరశాస్త్రి.

శ్రీరామాయ నమః

శ్రీగణాధిపతయే నమః

శ్రీగురుభ్యో నమః

ఓ స ర్వే శ్వ ర శ త క ము

మ. చదువాలేదు; పురాణమన్న నెఱుంగఁగ శాస్త్రంబడెట్లుండునో
పదనూతోఁచదు; శయ్యవృత్తి యెఱుంగఁగ న్బద్ధంబులల్లుగఁగో
విదుఁడఁగానిఁకఁ; దప్పలఁ విడిచిత్తఁ ప్రిన్ నాదుపద్యాభిలోఁ
దుదిపాదంబుననొప్పునామసుధ నెఁతోగ్రోలి, నాదండముల్
పదివేల్ గైకొని, భక్తులార! తరియింపఁగ మిమ్మునేవేడెదఁ.

శా. శ్రీరామామణి వామభాగమునసంసేవింప, సామీరి యిం
• పార న్గోల్వఁగ, నీత! యీవవనజండాప్తుండు నాకౌట, సొం
పార స్వీనికిఁదత్వముం దెలుపుమా యంచుం గృపన్బల్కునీ
తారామాకృతినొప్పుబ్రహ్మమునునిఁ ధ్యానింతుసర్వేశ్వరా

శా. భల్లిక్, వ్యక్త తనొందినోర్చివొడముదాదాత్మ్యమునొబ్బింతా
నల్లంత్ర ద్రిగుణాత్మకత్వమున వేత్ర, తృప్తి గాకున్గిచే
దెల్లంబై, పరుబొంది, యీశుఁగని యెంతేవానికేబ్రీతిమై
నిల్లాత భవమొందు డేవి మదిలో. నే గొల్తు సర్వేశ్వరా.

శా. ఆధారంబువయ్యి, పడక్షరయంతప్రాంచద్దళోచేతయై
బోధబ్రాహ్మసకామబీజములచేబొల్పొంది తా నిత్యము
సాధిమానవిధాతయై కుధిరరఁవ్యంబౌ నుపస్థాశ్రిత
సావ్యధిమాననివాసమొందుజననిక బ్రాహ్మింతు సర్వేశ్వరా. 3

మ. తనరన్ గౌరికి సర్ధదేహామండ సంతాపించు గంగక శిరం
బున నెక్కించుకయూరడించియునునిర్మోహాత్ముడై, సంపద
ల్పనియక భక్తులకిచ్చి పైఁడివలువల్దాసాళి కర్పించి యం
తనుభిక్షుండయి, భూతిమైనలఁదియానందాకృతందాల్పు నా
మునివంద్యస్థరమాత్ముఁగొల్చెదమనక బ్రోవంగ సర్వేశ్వరా.

మ. కరిరాజాస్యుని నాఖువాహనవిభుఁ గౌరీమలోద్భూతు నా
యరగాలంకృతుగుజ్జవేలుపును విశ్వోత్పత్తి కారున్ హరుక
బరిపోషున్ బురుషున్ వినాయకుని సద్భక్తి సదాగొల్చినే
విరచింతు శతకంబు; జేయుమది నిర్విఘ్నంబు సర్వేశ్వరా.

శా. శాంతున్ని త్యశమాదిపట్కనితత్కాంతాత్మనిష్ఠకు, శ్రీ
కాంతావల్లభపాదుకాంచితశిరున్ గాంభీర్యయుక్తుక, గపిన్
సాన్వంతంబందు భజింతు నే నుపవిషత్స్వంపూర్ణపాండిత్య, ధీ
మాంతు, న్మారుతి, మత్కృతిన్ సతతము మన్నింపస రా

సర్వశ్రేయోరథము

మ. ధర వేనాదికవికా, గివిత్రయిని, బోధితన్ను నుతులేసె భా
స్కరు, బెద్దన్న ను, తిమ్మనాదికవుల నప్రసంగుల న్నోల్పుచుకా
బరమహర్షంబయి, భక్తిబోధయుతమై రాగ్యమైయొప్ప నీ
ధరశార్దూలమదేభవత్ శతపద్యంబుల్ సుహృద్యంబుగాఁ
బరమాత్మా! తదియింతఁ బుత్రుఁడనున నాపిలింపు సర్వేశ్వరా.

మ. ధనమున్నంతనె బంధులౌతజనోదారస్తుతుల్ దర్పముల్
ఘనతల్ గౌరవముల్ పరాకులును, మూకత్వంబు, బాధిర్యముకా
ఘనమాసంధత, కోపము, స్వహుళరాగంబు న్నరుంబొందునం
తనునిగ్ధానక మిత్రుఁబాసి, తనుకాంతాలోలతకా సంస్మృతికా
గని, కర్మాఽర్చినిబొందు నిరనుఁడ నకాగాపాడు సర్వేశ్వరా.

మ. వలమానంబగుగానుగెద్దుబలకై వారంబులం జేసినకా
దలక్రిందై ఋషిపక్షి భంగిఁడపముకాదాఁబూనిఘోరాటవికా
ఘల్మలాలాశనుఁడైన గామి నిజరూపజ్ఞునియై, ముక్తుఁడై
నెలయంజాలునె? భక్తిసూన్యభవముల్ వేయెలన కేంశ్వరా.

శా. మూసల బేదిఁజూరాశను డిలనప సార్వరంబుదాచొందు ద్వితీ
ధ్యానానందమృతపానమదమలై బ్రహ్మనాచిత్త మే
దానింగోరక, చోద్యమొప్ప వివశతల్పంబందియుకా లాకికా
జ్ఞానలబించుకయేమి బొండ్లదహమాక సర్వజ్ఞ! సర్వేశ్వరా.

మ. పరాకాంతాధన మన్న వీడను, సురాపానంబులోఁ బుట్టితికా
బరనిందానృతచార్యకొలసలు దలంప న్నన్న తోఁజెట్టి నన్

బరిపోషించెనుదల్లి; హత్యలుత్పణఁ ప్రాయంబుగానెఱు; నఁ
 దరిఁజేర్చు స్ఫురమంచునెంచకుము నీదాసుండ సర్వేశ్వరా. 11
 శా. ఎన్నోపాపములాచరించితిఁజుమీ • హీనుండ, నీయాన; నీ
 వన్న స్నీకథలన్న భీతి; గరళంబాసుమ్ము సద్గోష్ఠి; కఠ
 సన్న లేయుఁ బరాంగనంగని, వధల్ జన్నంబులై యొప్పు న
 న్నన్నా! యేవిధిఁబ్రోచెదో, కరుణనా • యందుంచు సర్వేశ్వరా.
 మ. జననీగర్భజరక్త సంకలనఁ దేజం బేర్పడఁ, గాయమై
 తనరఁ, దానినిఁజేరి, శోణితముమధ్యందేలుచుఁ గుందుటఁ
 నిను ధ్యానించినదెంతొకాని, మఱి నేనీధ్యానము న్మానితి
 న్నునుఁబొంగనుమానసంజగము, నిఁధ్యానితు, సర్వేశ్వరా
 శా. క్రీడ న్బాల్యము, యావనంబుకనకాంగీలోలతఁ సంస్మృతి
 నీవడంజూలక కాంచనంబునకును విష్ణుభూరుటం జేసి, ని
 న్నేడన్మానితి; నైతమూఢుడను! నన్ విశ్వేశ! సైరించి, నీ
 వాడ న్గాఢ్రనఁ బ్రోపుమంటి; నికనాభాగ్యంబు, సర్వేశ్వరా.
 మ. పరకాంత స్థని మ్రొక్కువారలను, సంప్రాప్తాన్నదానంబుచే
 నిరుపేదస్ఫురితృప్తి చేయునరులఁ • నీభక్తులన్, యోగులఁ,
 బరనిందాహితదూరులఁ, గొలుతునేవారిన్, భవద్రూపులఁ,
 శరణార్థిన్ననుఁబ్రోవు కొల్పెదను నిఁసంప్రీతి, సర్వేశ్వరా.
 మ. పారి నేఁ జేయుచు వేనవేలు దురితంబుల్, వీరభీతుండవై
 తిరుగఁ, నీవు విశిష్టభూతదయబుద్ధిం బొప్ప నాకంటికా
 దురితంబుల్ పెనుగొండలై పొడమె; చేతోవిధి భీతిల్లినేఁ

బరితాపంబునఁ గుంది, దీనమతి నైఁ ప్రార్థించి, నీకెల్లడఁ
గరయుగ్మంబునుమోడ్చి మొక్కెదనునఁగ్లాపాడు, సర్వేశ్వరా.

మ. జననీగర్భముఁ జేరుటాదిగను నోఁజఁ రేలు మాపుల్ ననున్
గనుచుం గంటికి తెప్పలాగున సదాఁకాయంబునం దుండి, నా
పనులఁ సాక్షిగఁ జూచు నిన్నెఱుంగకేఁపాపంబులంజేసితిఁ;
దనయుండనద తప్పు సైచి కనుమీఁధ్యానితు, సర్వేశ్వరా.

మ. నిగమాంతార్థము లెస్సగానెఱిఁగి నిఁ, నిత్యంబు సేవించునా
విగతక్రోధుల, వీతపాపమతులఁ విద్వాంసులఁ బ్రోచుటే
తగుకార్యంబనగొప్పకాదు; ననుహంఁతవృత్త, మహాపాతకుఁ
దగనోదార్చుచుఁబ్రోవు; నీకృపయువాఁత్సల్యంబునుఁ భేరిపై
జగతీమండలి యాదరించి విన నేఁజాటింతు, సర్వేశ్వరా.

మ. ధరశాస్త్రంబు లనేకముల్ నుదివి, ప్రఁస్థానత్రయార్థంబులఁ
బరిపూర్ణుండగు పండితుం డయిన, నింపారన్దురుంగొల్చితాఁ
బరతత్వంబు గ్రహించి, నిష్ఠఁబరతన్ఁబ్రహ్మత్మఁడై తన్నుఁదా
బరగం గాంచినఁగాని ముక్తిఁగనునేఁవ్యర్థుండు, సర్వేశ్వరా.

మ. తనువింకేడనా! తానదేడనాకొ! స్వాతంత్ర్యంబుతానేడనో!
ధనకాంతామణు లేడ! బంధువులు మాఁతాపుత్రులింకేడనో!
• తనవెంటఁ దుదిరాఁ డొకండుతగస్వాఁర్థంబిచ్చిపోషించి
గనఁగాఁ దావకనామకీర్తనము తొక్కం దిక్కు వేఱుఁడులే
దని స్వాంతమ్మున నమ్మిఁజొల్తు నినునిత్యంబేను, సర్వేశ్వరా.

శా. చుట్టబున్బంధులువహాదియేడవ్వివిక్యతింజూపుటభయభిచ్చిక
 స్వట్టకమందలుపైకీజూటంగభముక్తాపాతలబుగ్రమ్మంగ, న
 లట్టబ్బికింకదు లీడవ్వి, నీన్మరణమంతన్ దోచునో దోచుదో
 పట్టినావున నన్ను గాచుటది నీభారంబు, సర్వేశ్వరా.

మ. జలబాష్పాలశతస్తపాంధుడగుటఁజూచుకనుపాసీయమున్
 లబ్ధులగుదుడగురాజహంపము మృణాళంబున్ జకోరంబుగ
 ల్బట్టజేచి నృద్ది గోరియన్మమెపుడుకావించిపకున్నట్లు నే
 గబ్బనై నం బరుగోర, నిన్నె కొలుతుకాపాడు, సర్వేశ్వరా.

శా. కట్టా! భక్తులనేతులక గర్భం వేకాపాడినివ్వేడు న
 నిట్టబట్టిచిక్కల బెట్టి తెరితగునాఁ యేదీనుడకాగానో! చే
 పట్టనానరమొల వైలమా! జడతయోబాధిర్యమోనీకు! నకా
 బట్టి న్నావుము; పట్టితిక, విడను నీపాదంబు సర్వేశ్వరా.

మ. ధన్యానృతిబుల గోరలేదు; పరుబాధతెట్టగావేడు; వే
 పోయెగిరికొలియుక,

భక్తబంధులన్నదేవత, లోలితగుమహావేదోము నేని చెప్పదన్
 నవ్వు బీడించెడికర్మస్థులయములుకదంబోపశంకంబులుక,
 దనివిభజిండుము; న్నూట్రమొల్లుబ్రతిగాదాసుండసర్వేశ్వరా.

శా. పైరంటేల, పరేశ! నాకుయిని నీభక్తాభినందోష్టి
 యే రేయు బవలార్పివేడ దయయెడఁజేసికాదయ్యె! గనా
 ప్రార్థం బిటు నన్ను గట్టికనుకూనాపోయిపంకలుపే

కామ్యము జదివిన సుపయోగి? నాకామ్యము జదివినదిగ, నీ
కామ్యములుకాదు వెట్టిసరు సేగములు, పచ్చిపచ్చి.
శా. ఎంతోకాలముమార్చిన బడిగి సేసినట్టిపచ్చి, నీకు ర
స్వంత్ర సందయరాదు; నాదులకుమీద వాపంగరానట్టివే?

వింతయెన్నో, వికటబాహుస్యమొనిరూపింపంగలేకుంటి; నా
స్వంత్రంబురడిల జడంబరహాస్యం బెద్దియూ చెప్పి, నా
చింతల్ వాపు; తరింతుదాన, నిక నీచింతంబు; నచ్చేళ్ళరా.
మ. పతితాత్మండను, బాతమండననుబోలి వలజాలబామ్యంచునీ
చలికాశిస్యము లాడెచేల? మహాసీయా! నీదునామంబు నా
గిలబన్యాయపుణ్యలేశఫలమై శర్ణంబులకా నోక, నా
పతితత్వం బచి వీడె; వీడనిక నీపాదంబు, నచ్చేళ్ళరా. 27
మ. వినుతు లేయుచు వేడి నిన్ను; దుది నేవేసారి నానాటికి
మనమందున్నులవేడ భక్తుడను నీమంత్రంబెధ్యానింతం, నీ
బుకనన్యాయము; బాపి, తప్పులనువేసె రింపినక బ్రోత్తిమీ
తనయక నీదు దయాళునామ మది తాత్మ్యంబేని, నచ్చేళ్ళరా.
మ. స్థిరమై, శాశ్వతమై, శతకాలపుమై, తీపి, మహానరపుమై,
పరమై, పాపనమై, పరాత్పరమునై ప్రదోష్యమై, ప్రోజ్యమై,
మృతువై మోహనమై మునీంద్రహృదయమోదయనై మహాయై
సురసేవ్యంబులార్థనాథుడనునై, నీకైకమై, నీకైకమై,
పురుషార్థంబుగ నీకుమంత్ర మిదము పుత్రుండ, నచ్చేళ్ళరా.

మ. ధనికుండు, స్థనహీనుఁడు, స్థవిరుఁడు, న్దారుణ్యసంయుక్తుఁడు
 స్థనువై కల్యయుతుండు, సుందరుఁడు, చంఁడాలుండు, విప్రుండుదా
 ననఁగా నొక్కఁడె సీకుఁ, దభ్యమిది, భక్తాధీన ! నీభక్తులకా
 వెను వెంటఁజనిపోతువంచుఁగొలుతుకా వేప్రోవునర్వేశ్వరా.

మ. హితుఁడన్నత్రుఁడ; నున్న తుండనుమహాహీనుండవిద్వాంసుఁడ
 స్తుతకాయుండఁ, గురూపి, రూపసినటఁన్నకాబాలిఁదాఁబొందునే?
 సతముం గాలమువేచి చంపునెపుడో జాగొందఁగీచొందు; నా
 గతి వోజ్ఞానమొసంగి సత్కృపనునన్గాపాడు, సర్వేశ్వరా.

శా. నీనామంబు పఠించి నిన్నుఁగొలువన్ నివ్వేడఁగాఁ బ్రీతిమై
 యానందాశ్రుపరంపరల్ వెడలె జాఁలై; చిత్తముత్కృష్టమై
 యానందంబునఁజొక్కెజేష్టలుడిగన్ హా! మానమునీవ్విడె; నా
 మేనెల్లకా బులకల్జనించె; వరదా ! మేలెంచినన్నోచి, యీ
 యానందస్థితి నన్ను నిల్పఁగదవేయర్థింతు, సర్వేశ్వరా. 32

మ. అనయం బింద్రియమాన్యబీజమది యింఁద్రాధిపిఠంబాటచే,
 మనమేదానికిసూక్ష్మరూపమగుఁ, గామంబుందదుద్రేకతకా
 జననంబై విషయోద్ధతిం బెనిచి దుఃశ్చారిత్తులకా జేయదే?
 ఘనమా నింద్రియనిగ్రహంబొసఁగినకాగాపాడు, సర్వేశ్వరా.

శా. రూఢికా శుక్లముసూక్ష్మరూపమునమైఁబ్రోగొటచేఁగామమై
 గాఢంబై విషయోద్ధతిం బొరలి భంగంబై రతిందేలుచుకా
 మూఢంబై, భవచక్రవిభ్రమణమునోహించుఁ, గెల్పొందఁగా
 గాఢజ్ఞానవిరాగభక్తులిడి నకాగాపాడు సర్వేశ్వరా. 34

మ. తనముల్ భాతృకశత్రుమిత్రులునుదాఁతల్ తండ్రులున్నిత్యుతే
తనబంధంబులె బంధులయ్యె నని తాఁడత్కార్ణంబౌ సతీ
కనకంబుల్ మది రోసి సద్గురులసత్కారుణ్యముంబొందినం
దనయందుం దనుఁ గొననేర్చి కనుఁబోతాము కి సర్వేశ్వరా.

మ. సుదతీబంధులు కల్మినాఁటికె, మహాఁశుభ్రంబుగాఁబెంచినన్
దుదకీదేహము కాటికే, ధనమదెంతోకూర్చినం గూటికే
గద! నాకేఁటికి? బూటకం బిది, నదుఃఖంబింద్రజాలరబు; పా
పుడయ్యఁజన్మము, వద్దు వేసరితి, నిన్ బూజింతు, సర్వేశ్వరా.

మ. అది నాతల్లి సుతుండితండె; యదినాఁయర్థాంగియీతండె తం
డ్రిదినాసోదరియంచుభ్రాంతివిడు, పొమ్మెన్నవ్వో! వారితకు
దుది నీవెంటను రారు; నిన్ననలమందు నైచ్చి పోజూతురే
కద! యంచు న్మది భోధచేసి నను వేకాపాడు; సర్వేశ్వరా.

మ. పుడమి స్మానవజన్మసంభవముతాఁబుణ్యంబు; విజ్ఞానముం
బడయం ధన్యత సొందు; నామశముపాపంబెంచిరాగోధతిం
బడి, కాంతాముఖనేత్రపద్మములపైఁబాలిండ్లపై నిల్చిసం
బోడముండే; అది మాంసపిండములపైఁబోసీను, సర్వేశ్వరా.

మ. మనమా! మర్కటచేష్టహాసపు, తిరమ్మాయున్మిగిలివహ్నిచే
• తను మోహాటవిదగ్ధమానుగద! కాంతాపక్షముంజూడకిం
కను గెంతంగనుగొండకాదు; కనఁగాఁగంపై నమాంసంబేయం
చునిశంబున్మది సెంచి నిన్గొలుతుమోక్షార్థంబు, సర్వేశ్వరా.

శా. నానాకర్మభవార్తి నొంద నిల జన్మంబెత్తుటల్ యోనిలో;
యోనిభ్రాంతిని లోభమున్విడిచి నేనోదేవ ! నిస్వీడ; నో
హా! సీచం బిది, శుక్లశోణితరజోఽయుక్తంబు; కాపాడు, నే
దానన్మునుటఁ దేలుటన్ విసిరితిన్ దాసుండ, సర్వేశ్వరా.

మ. పరగ సర్మభవార్తిఁ బాపగురుఁడేఁవై ద్యుండు, సద్వృత్తి మైఁ
బరియోనిభ్రమణక్షయం బొకటియేఁపథ్యంబు, విజ్ఞానమే
పరమామందనుపానమై తగు మహాఁవై రాగ్య, మిత్రోపసం
సరణార్తిందరియించి, దేహి, తుదిమోక్షంబందు, సర్వేశ్వరా.

మ. రల దేజ్ఞానము? మాధ్యమేల? మనమా! కామాదులు నిమిత్తులే?
తులువ, ల్బుత్తులు, కాలచోదితులు, ధూర్తుల్ వారు బాహుబలు
ల్లలిరిం గాంచనముం ద్యజించి, గురురాఁత్తూరుణ్యమునొబ్బిందన
నొబ్బియున్వర్గమనున్బుధుం, డొసగుమీ బోధంబు సర్వేశ్వరా

మ. ఒరులన్దూఱను, మెచ్చుబోను; ననునన్యల్దూఱభూషింపఁగాఁ
బరితాపంబునుమోదమొంద; మదలోభక్రోధమోహదులౌ
నురగవ్రాతముమధ్యఁ జిక్కిరిని, నేనోర్వంగలే, నిమ్ము, వే
పరిమార్పంగను జ్ఞానగారుడము ని న్బొర్ధింతు సర్వేశ్వరా.

మ. పరకాంతాధనకాంక్షఁబాపు; మదికింబ్రాప్తంబులౌవానిచేఁ
బరితృప్తి గరుణించు; మించుమడలోభక్రోధకామాదిదుఁ
ష్కరజేమూతముమధ్యఁజిక్కువడితి యన్వింపదేత్రోప, యో
వరదా! తోడ్పడి జ్ఞానదీపమిడుమీ వారింప, సర్వేశ్వరా.

మ. భృలత్పష్టాఖ్యలతావితాన మతివంబ్రాపించి, కామాఖ్యశా
ఖల, లోభావ్యయపల్లవంబులను, రాగవ్యాళయుక్కర్మస
త్ఫలసంధాయకమోహకోరకముల ♦ న్నాసిల్లు; నాపండ్లచే
బులిసెంబండ్లు; భవంబురోసితిని; నన్బోషింపు సర్వేశ్వరా.

మ. వరదన్బాతెడుకట్టెపుల్లలొకచోవర్ధిల్లి యన్యోన్యమై
త్వరలో వీడుఁ బ్రవాహవేగగతుల ♦ న్దత్సంగభంగంబులౌ
కరణిఁ సంస్మృతిఁ గూటము ల్గలిగి పోఁగరామసూరంబుగా
స్థిరమయ్యెన్మది, వంతవాఁడు, ననునెంతేఁ బ్రోవు సర్వేశ్వరా.

మ. ధనమార్జింపఁదలంచుతస్కరుఁ డొగిన్ద్రావాజ్మనఃకాయము
ల్పనవై చుంగద నిగ్రహంబున; ననుంబ్రేమించి, తన్నిగ్రహం
బును, శుద్ధిన్గురుశాంతి, భూతదయయున్బోధించి నిష్ఠామయా
జనిఁగావించి, భవంబుఁబాపు; తవహృత్చోరుండసర్వేశ్వరా.

శా. ప్రాప్తంబౌసుఖదుఃఖముల్ స్వకృతకర్మప్రొక్త మెయంచుని
ర్లిప్తంబై, యభిమానమేది, విషయాళింఁడెంచి, నిర్మోహమై
దీప్తంబౌమది నీపదాంబుజములందే వైచిత్రి డేవ! ధీ
జ్ఞ పింజూపి కృతార్థుఁజేసి, తుదిమోక్షంబిమ్ము సర్వేశ్వరా.

మ. ఆనయంబన్నలుతల్లిదండ్రులునుసర్ధాంగుల్ సుతుల్ భర్తయు
న్నను సత్యంబుగ నమ్మిరాపులధికులైనవారు, నాకెన్నఁడిం
పునుజెంపున్గడుఁగూర్తురంచు సతముఁ బోషించిన, న్వరిపైఁ
• గొనముల్లంతచిరాకునొందిన, సిద్ధిఁ ♦ గోల్పోయినంజూతులే

నిను? నోనాడికృతఘ్నులై తొలఁగు బల్ నీచులదే, భీషమా!
 కనుమీనమ్మికచేటుఁజెచ్చు; మమతఁస్థండించి సాధింపుమా,
 మనముందొంగలనాద్యుర స్తురుకృపఁస్మర్దించి మేలొందుమా
 యనిబోధించి, యొసంగు నాకు శివజీవైశ్వంబు సర్వేశ్వరా.

మ. అరయ న్మందమదేభామై సలిలమై యాధారమై ప్రాణమై
 ధరయై, వహ్నిశశాంకఖంబులయి యంతస్మోహనంబై తదీ
 శ్వరు కాధారమునై, యహంబుతగవిశ్వంబై, సతీరత్నమై
 తిరమయ్యెన్నది, నేను నాదనెడి భ్రాంతిన్నాపు సర్వేశ్వరా.

మ. అనని దేహముకర్మసంభవము, దుఃఖాత్మంబు, రాగోద్భవం
 బపుంగర్మంబభిమానజన్యమదియానామానమూహింపఁగా
 నవివేకంబహమందుఁబుట్టి బలిసెన్ నాసించు నిన్నేర్కొనన్
 భువిభ్రాంతిన్విడచి ధమిమ్మహమునే బోద్రోతు సర్వేశ్వరా

మ. ధరలోఁ బ్రాకృతకర్మబోధకముతా ధర్మంబుల న్నిత్యము
 న్నురుఁడాశనుగిరిజూచుఁగాని, కనఁడామా యాంతసంవేద్యమా
 పరతత్త్వం, బనిలసద్ధూళికరణిన్ భాసిల్లు తెగ్రిగూఁకుఁడా
 పురుషంబుఁడెదలక్ష్యమిమ్ముగూఁముల్ పోద్రోచి సర్వేశ్వరా

మ. కమతంబంగములన్ శిరంబుమదిసదఁకల్పించినంత నొసఁగె
 శ్రమఁడానొండకలోనికి, విషమసుంసర్గంబుటల్ ద్రోవి, నా
 భ్రమపో నింద్రియజాలమే నడఁచి నిన్వాంఛించువిజ్ఞానమున్
 సముబ్ధిన్ దయచేసి, ప్రోపునుతు, నన్ సంప్రీతి సర్వేశ్వరా.

మ. కనికారుణ్యముమాని, వ్రచ్చి, బొరియఁగ్లావించిఁగ్లాత్రి దాఁ
గిమకంబొందకయిచ్చుఁబుష్పఫలముల్ కేదారముల్లాడె! నా
కనిశం బొపదఁ గూర్చునాఖలులకేఁనాతిథ్యముం జూపి, నా
మనముందుఁఖములంటనీక, యటు, సన్మార్గంబునందుంచి, నక
గనుమీ, మొక్కెద, తండ్రి! పుత్రుఁడనునన్గాపాడుసర్వేశ్వరా.

శా. నానాగంధమిల్లందమై తనరి స్పందం బొందియన్ బొందఁడే
దానిం గంధవహుం డసంగుడగుటన్ దద్రీతినన్ బొందెకై
నానావాసన లాశ్రయించిన, ననంతా! నేను విస్సంగివై
యానందింతు నొసంగు నాకు శివజీవై క్యంబు సర్వేశ్వరా.

శా. మోహంబెన్నఁగమృత్యురూపము, మహామోక్షంబెసద్రూప
దేహోదగ్రవికారముల్ సమతలుద్ధిందెల్లె, నిర్మోహమైమా
యాహా! శోకముమానె, శాంతమతినేహంసస్వరూపాత్మమా
సోహంమంత్రమొసంగు, ముక్తిఁగనెదన్ జోహాదు సర్వేశ్వరా.

శా. ఔరా! ప్రాణదశేంద్రియాన్వితమనోహంకారముల్ సుప్తిలో
నారూఢప్రళయంబునొందఁగఁదనూహర్యంబులన్నేమిపె
పారం గాచుచు సంచరింతు వలసోహమ్మోచు నీయింతిసం
సారం బొటను; మాయఘాత కొకవీసంబైన మీఱంగలే
వౌరా! కాదనఁ బ్రోవు నన్ను శివజీవై క్యానుసంధాన మిం

• పారందెల్పి; దయామయుండవనెదన్ హంసాత్మ సర్వేశ్వరా.

మ. క్రతుకొటెన్నసులస్వధించి, ఫలమున్ గాంక్షించి, చేటొంది, నే
గతులంబొందఁగలేను; కామముఖసంఘాతంబుఁ జిట్టిహ్నిపె

సతముఁ వ్రేల్చుచునాత్మయజ్ఞమతినిఁ పంజేయునన్బ్రోసమీ
పతివై సద్గురుమూర్తివై, సతమునిన్ బ్రార్థింతు సర్వేశ్వరా.

మ. మనవకామంత్రి, పురోహితుల్విషయములోఁ త్మాభర్తయే బు
ద్ధియా

జనమాయింద్రియముల్ శరీరపురి, నిచ్చు ల్సంచరించునదా
గొనముల్ రాజసతామసాఖ్యఖలులుఁ గ్రుల్పీనిఁ బోకార్పనా
ఘనబుద్ధిన్ మదిఁగొల్పి, జ్ఞానశమఖండమ్ముల్ దయన్నాకు ని
మ్మనుచు నేవఁడెద నీదుపుత్రుడనునన్ మన్నింపు సర్వేశ్వరా.

మ. కుబుసంబున్విడ నేర్పికావవె ఫణిఁ గ్రోఁధాదిషడ్వర్గముఁ
సౌబగుంజూప, భ్రమించిచొక్కుటనునఁ తుల్లప్పెదత్కంచుకం
బుబిగింద్రోసికనంగ నేర్పువటుఁ, నిఁ బూజింతు విజ్ఞానముఁ
బ్రబలఁ డెల్పుగురుండవై పడిఁ నహంబ్రహ్మస్మియనావ్యక్యము
న్విబుధస్తుత్య! భవంబురోసితిని నన్ వేద్రోపు సర్వేశ్వరా.

మ. జపసంఖ్యాగణనంబునందె చని దీక్షంబూను చిత్తంబు ప్ర
త్యుపకారార్థము ధారవోయుటకు సంతోషించిచేలాందదే?
యుపవాసంబుల స్రుక్కు టిల్లెఫలముఁ న్యోజించి; నేనొల్లనా
జపరాజం; బజపఁ, సదాద్విదళమఁ చక్రోపవాసంబు, నా
యపరాధంబులసై చియిమ్ముకడు నిఁన్నర్థింతు, సర్వేశ్వరా.

శా. కాంతాలింగితమానసుల్ వెలికి లోకంబెన్న సద్భక్తులై
చెంతందాశమృదంగవాద్యరతులఁ డెన్నొందుకామాంధు లే

కాంతావాసమతిన్, ద్రికూటముపయ్యిగగ్గొందురేనిన్నదా?
యంతర్వైరుల గెల్వలేని కిటిరూపాగ్రేసరుల్, వ్యర్థవే
దాంతార్థజులు; వీరి నొల్లను, భవద్భక్తుండ, దీనుండ, శ్రీ
కాంతా దర్శనసౌఖ్య మిచ్చిదయ నగగపాడు, సర్వేశ్వరా.

మ. పుడమిమూర్కొనలేదుమానుతనదాపుష్పంచిత్రశేఖల
నడతంగానను నాదుదేహమున, నీశా! యల్లు సీవుండినా;
చెడుకామాంధుడ; నామనోనయనవిక్షేపంబువాపంగ వే
యిడుజ్ఞానాంజనమున, సదాకొలిచినిన్నీక్షింతు, సర్వేశ్వరా.

మ. నిదురం దోచుచున్నదృష్టభవనానీకంబు సత్యంబుగా,
బిదపం గల్గని తెల్లమాపగిది, నీపిండాండబ్రహ్మాండముల్
విదితాజ్ఞానజహాటసత్యముగగగగ్గొంచున్విమోహంతమున
మదివిక్షేపనివారణార్థము, నహంబ్రహ్మస్మియన్వాక్యమున
సదయా! సద్గురుమూర్తివై తెలుపు, వేసంప్రీతినర్వేశ్వరా.

మ. ధరబింబప్రతిబింబవీక్షణను, ద్వైతభ్రాంతి, శ్వేతాద్రిపై
యరుణాభ్రప్రభలీనుటంగన, ననాత్మాత్మభ్రమంబంతయున్
కరమన్నిటను గూడు గాడ్పుగనసంగభ్రాంతిసర్వంబు, నం
బరభేదాపహృతిక వికారజనకంబాభ్రాంతి, తామాత్మునిక
బొరయం జాలవటంచు సద్గురుడవై బోధించి విజ్ఞానమున
గరుణం దెల్పు, సుతుండ, వేడెదను, నన్ గాపాడు సర్వేశ్వరా.

మ. అలయజ్ఞానజమై, మనస్తటయుతంబై, క్రోధపంకాతిచం
చలమై, మోహతృణప్రక్షీరమయి, తృష్ణాసర్పమై, లోభమక

- కలుషంపౌ నది భీతిగాల్పి, విషయోగ్రగ్రాహమైషాటుచున్
గలియున్ సంస్కృతినాగరాన, వరదా! కామింతునీవాహినిన్
తొలగందాటగ, జ్ఞానసౌకయిడు, సంతోషింతు, సర్వేశ్వరా.
- శా. జీవుండెన్నఁ డనాద్యవిద్యకతనన్ జేటొందుటగాదె, యో
దేవా! ధీంద్రియజాతవశా విషయవృత్తిం జిక్కితల్లోలుండై
సేవంజేయుచు సంస్కృతిబ్రమసి గాసింజెందుఁ గర్మార్తి, నన్
బ్రోవం జ్ఞాన మొనంగి, లక్ష్యమిడు, సీపుతుండ, సర్వేశ్వరా.
- మ. కలియుఁ బిందువు తాఁగళన్, విదపశృంఁ గాటసితంబాత్రిమం
డలిలోధీనయనాంతముందిగుచుదాఁటన్, జెంతహృత్కంజసం
కలసఁ దాను బహిర్ముఖంబగుచు, ధీకర్మేంద్రియప్రాణసం
కలుషంబై చెడు, దీనిఁ గావగ విరాగజ్ఞానభక్తిత్రయిన్
జేలివై యిచ్చి, భవంబుఁబొపు, పరులన్ జింతింపసర్వేశ్వరా.
- శా. భూమిం బొల్పుగు నిత్యవృద్ధిని, మహామోహాభ్యబీజం బవి
ద్యోమూలంబు, ప్రమాదసిక్తమునసూయాపత్రమునదుఃఖశా
ఖామోఘంబయి, రాగవల్లికమునై గత్యంచితోన్నత్యమై
కామాభ్యోర్విరుహంబునంచితములాఁగాముల్బలంబులీతినం
గామించున్మది; లోభివై యెగయ, శాఖలజ్జఁ గీడఁగదా!
ప్రేమంజూపి, విరక్తిఖడ్గమిడు, నేవేవేగ మావృక్షమున్
స్వయా! త్రుంచితేరింతుఁ; గావునుతు, నన్ సప్రీతిసర్వేశ్వరా.
- మ. ప్రభంజెన్నొండెడిబిందునాదములసౌభాగ్యోన్నతైక్యంబునం
బ్రభవంబొగళ; దీనిఁ గాంచుచుఁబయింబ్రజ్ఞనియైనర్పతిన్

సర్వేశ్వరతత్వము

విభవంబొందినఁగాఁ దెకాంచుఁదనుఁదా విధ్వాంసుఁడగుప మం
దుభయభ్రష్టత, పై నిసన్న్యసనమఁకా సూక్తి బ్రబోధించి, నా
కభవా! ముక్తి నొసంగుమీ, యితరమేనాశింపనర్హేశ్వరా.

మ. అవికారాత్ముడ; బిందుసంగతులచే * నజ్ఞానసంసర్గచే
నవరంధ్రానివృతదుర్గమందు వలలోనం బుల్లుచందాన నే
నవలీలం బడి, చిక్కి జీవినయిమోహంబంది పోఁజాలమి
భవభోగంబులఁజొక్కి, తొట్రువడితిఁకా భ్రాంతింతఁజేసెనదా!
తవులున్నాన్ని, పరేశ! తత్వమసేయఁకా తత్వార్థమైయున్నా
శివజీవైక్యముఁ జెప్పి గావుదయనఁకా జిద్రూప, సర్వేశ్వరా.

శా. భూమిందూలితి వాసనానిలహతిఁకా మోహాటవిం; జూచితే!
కామవ్యాఘ్రమహోగ్రము, నిష్పషయముఁకా వ్యాపమునూక్షము
స్థిమాజ్ఞానతమస్సమావృతము నాభీలంబు నొనర్చి; యా
సీమన్ లోభమహాహియందిరుగుయాచింతు సదాజ్ఞానమా
జీమూతాదులఁ ద్రుంచి దారిఁగని నిఁకా జేరంగ, సర్వేశ్వరా.

మ. అలినాదోద్ధతిబద్ధకీటకము నిత్యంబున్ ద్విరేఫస్థహృ
జ్జలజాతాంచితమాటఁదేఁటియగు, హాచర్చింపబల్చితమా
ట, లనద్రూపముఁజూపుచుకా, భ్రమరకీటన్యాయముంబూనినఁ
గలనాదంబునఁ జొక్కఁజేయు, మటనాకాయత్రయజ్ఞప్తిపా
బలువిజ్ఞానసమాధిముక్తిఁ గనెదఁకా బాలింపు, సర్వేశ్వరా.

శా. పాపాత్ముడను, బాపసంభవుడ నిష్కాపుండ నేనాటకిం
శేపాపంబాకొ! స్వాంతమించుకయు నిఁన్నీక్షింప దేవేశ; నా

యాపోజ్యోతిపయిన్, దటిద్వ్యతినిభంబై, యాత్మదాసుఁక్షుమై
మాపట్టంగను, బాపసంగతిని గంచుం, బాపి నే నంచు, నే
నేప్రాద్దుంగననై తి; భ్రాంతుండను, మోహి? దేవ! నన్నోపుమా
రూపంబు నురుమూర్తివై తెలిపి, సంద్రాపాత్మ, సర్వేశ్వరా.

శా. నీవే సర్వజగంబు లంటి, నిక నిన్నే తల్లిగాఁ దండ్రుగా
నేవేశంగనుచుంటి, నెయ్యమెపుడుఁ నీతోనె; నీపైమరుల్;
కై వారంబులు నేతు నీకె, భువి నీకై చిత్తమర్పింతు, నక
గావంజాలినవారు లేరుసుమి నీకన్న; నినుం గొల్చునా
కావిజ్ఞాన మొసంగు, కాంతు శివజీవై క్యంబు, సర్వేశ్వరా.

మ. ధనపత్నీసుతకంటకావృతము, సంతాపాదిభూతోగ్రమై
ఘనకామాదిబలిష్ఠచోరజనసంఘంబైన, సంసారకా
ననజీమూతముఁ బాయఁజాలకటత్యష్టావ్యాళదప్తుండనై
పెనుబాధంబడుచుంటిఁబుత్రుండను, నక విజ్ఞానచింతామణి
జనకా! తేర్చితివేణిఁజేర్చితుది, మోక్షంబిమ్ము, సర్వేశ్వరా.

శా. నానాజన్మము లెత్తఁజేసి, భువినానావేషభాషాభిచే
నానారీతుల నందఁజేసి, నను నన్నా! కోరియాడింపవే,
యీనీనాటకసూత్రధారితయు నెంతే వేడ్కు నీకైన, నా.
నానాంగంబులు డస్సి, వేసరితి, నేనై యెల్ల నీయాట; వి
జ్ఞానం బిమ్ము లెరింతు; నొల్లను పునర్జన్మంబు, సర్వేశ్వరా.

—♦ ఉదయపార్థవ. ♦—

మ. అట భేయిక్ మనమెల్లనుపి నిలయంబై పర్యఁగాఁబుచ్చి, నీ
పటుపాదార్చనమాని నే బిడప, న్వఁష్టుంబందుఁ గన్పట్టుము
దటికర్మల్ గని, భీతిమేల్కొని, నినుంధ్యానించి, పెంపారునం
తట, ధీభాసురుచుల్ ప్రభాతమున వింతల్ దోఁప, సుస్థితమై
స్ఫటికంబై, యెఱుపై, నభంబమరె, నీశా! తూర్పునకా, వీడెఁజీ
కటు లెల్లకా; నినుఁబూజచేసెదను నకాగాపాడు, సర్వేశ్వరా.

—♦ జ్ఞానప్రభాతము. ♦—

మ. కచముల్ కామము; మత్సరంబుసాబగొంకందోయి; కెమ్మోవి
యున్

గుచముల్ రాగముమోహముకా; హృదయమాఁక్రోధంబు;
దంభంబె యా

ప్రచురోరుల్; జఘనంబుదర్ప; మలలోభం బాకటిప్రాంతము
న్వచనంబీర్వ్య; యసూయఘస్తము; మదంబానాభియైయొప్పున
ప్రచురాజ్ఞానలతాంగికాఁగిలివిడెన్ బ్రత్యూషమయ్యె, నివభూ!
యచలజ్ఞానరుచిప్రసార మిడు; కానన్యండ, సర్వేశ్వరా.

—♦ రాత్రిపూజారంభమునకు ముందు చేయుధ్యానము. ♦—

మ. నిదురకవీడినశ్వానముల్లు నిశి నెంతే జేయు ధ్యానంబు, జే
యుదయంబందునఁ జేయఁగామఱచియు, న్యుక్తంబుయోజింపకే
ను, దురుక్తుల్ దురితంబులన్ గడపిని న్నకాగాన; నాపాపముల్

పదిలంబై కను భానుడస్త గిరికింబాతె స్థయంబండుచుకా;
 సదయాపుత్తుని గావు మీనిశిని, నకాసైరించినర్వేశ్వరా.
 మ. ఘనగుప్తుండయి, జ్ఞానభానుడట వేగం బంబుధింగుంకిపో
 యిన, నజ్ఞానమహాంధకార మదియెంతే నల్లడల్ గ్రమ్మ, ముం
 దున నే జేసినకర్మ, భూతమయి నశన్నుంబట్టి బాధించెగా
 వున నుచ్చాటనకై నుతించెదఁ దలంపుల్మానినీనామముకా
 ఘనవిజ్ఞానసమాధి నిల్పి, నిశినకాగాపాడు, సర్వేశ్వరా.

మ. పగలెంతో విపరీతభోగినయి నీపాదార్చన లాని, నా
 పగవారి గడుఁ గూడి, మిట్టిపడి, నేబాపంబులం జేసి, బల్
 వగలంగుండుచునిన్ను డాయ వెఱుతుకా బాలింపుమిరేయినకా
 బగసాధింపక జ్ఞానదీప మిడుచుకా, బ్రార్థింతు, సర్వేశ్వరా.

మ. ఉదయం బాదిగనేను చేయునవి యెన్నోపాపముల్లావె, నా
 హృదయంబిప్పుడుపీల్చుచున్న వకటాయీరేయి! నాకండ్లువే
 నిదురం బూసపు; భీతచిత్తుడను; నానేరంబులకా సైచి నీ
 ప్పుదయందోడవు, నిద్రవోయెదనునింబూజించి, సర్వేశ్వరా.

— { ఉదయాస్తమయంబులందు చేయవలసిన } —
 మానసస్నానధ్యానము.

మ. వ్రతములన్నిగలేదు, దానమెఱుంగకా వారాణసీత్యాదులకా
 క్షీతిఁ దీర్థాటన నున్న చుట్టితిని, నుత్తేత్రంబు లెవ్వంకొ, యే
 కతనై నం దలపోయనై తి; యముచన్ గంగాసౌవంతికా సద

స్వతిలోన్నా నముమానితిఁ; విడిచితిన్ సంధ్యాదికృత్యంబుల
స్వతితాత్ముండను, నీవదస్మరణ తప్పక దిక్కులే దంచు నా
మతిలో నమ్మి త్రణీకరించెదను సుమ్మా వాసనల్, మస్తక
స్థితమానాజ్ఞను, నాత్రివేణి, శుచిన్త్రీశైలు నిన్ద్రాల్తు, నా
గతిపో జ్ఞానమొసంగిసత్కృపనుమోక్షంబిమ్ము సర్వేశ్వరా.
(ఉభయకాలములందు చేయవలసిన మానసపూజారంభము.)

—♦ ధ్యానము. ♦—

మ. జనసంఘర్షితకర్మభోగ్యతనుసంజాతోక్తభూతాత్మహా
ఘనసూక్ష్మాంగవిభాగవైభవము నిష్ఠాపత్య! నీదేకదా!
మనుజుల్ నేరనిగూడుకట్టుకొనుసామర్థ్యంబులాపిచ్చుకల్,
గన నేర్పించిన మేటి వీవకద! నీకళ్యాణసౌభాగ్యముల్
దనివిం దీరగ నెన్న నేర; గొనుమీధ్యానంబుసర్వేశ్వరా.

—♦ ఆవాహనము. ♦—

మ. భువనంబుల్పదునాల్గుజేయుప్రకృతిప్రొద్భూతభూతుండనై
భువనంబుల్ గడునిండి, భక్తునిమనంబుం జేరుటం దేవ! నే
నవని మానసరాగమెల్లగొని నిన్నావాహనం జేతు; నా
భవముల్ వాపుము, రాగహినుడను, నీభక్తుండసర్వేశ్వరా.

—♦ ఆననము. ♦—

మ. ఘనదర్పిన్నతభూరివిక్రముల దిక్కాలాదులక బీకము
దుసుపంజాలెదు దేవ! పీఠములు నిన్నున్నంగి లేపెందు, నా

తనుదేవాలయమందు మస్తకము మధ్యక వే సహస్రారము
 దున విజ్ఞానసువేదిపై జననితోఁజ్ఞో నీదువామ్మాంకమం
 దన్మవై యుండఁగ నాననంబుగొనుమీయర్పింతుసర్వేశ్వరా.

—♦ పాద్యము. ♦—

మ. గతజన్మార్జితపుణ్యపాపగతు లఁగ్రాహ్యంబు లుగ్రంబులై
 తైలంబెట్టఁగ వేసరిల్లితి లసద్విజ్ఞానచంద్రోదయ
 స్థితినామానము వీడఁ; సర్వగతు లెంతేఁ బ్రీతి నర్పింతు, స
 మ్మతిపాద్యంబుగ వీనిఁగొంచుననువేమన్నింపు సర్వేశ్వరా.

—♦ అర్ఘ్యము. ♦—

మ. షగలాయారములునైఱుంగునగలుఁ న్వాల్గన్నులు, గల్గలౌ
 నగుమోములే మఱికామమోహమదత్తఁషల్ గల్గునంసారమ
 న్నొగనుంజూపి భ్రమింపజన్మతతులండున్ ముంచియజ్ఞానమే
 పగ సాధించెడునన్ను; దుర్భరము, వాఁపం దీనినర్ఘ్యంబుగా
 భగదీశా! కొవిప్రోవు; మొల్లను బునర్జన్మంబు సర్వేశ్వరా.

—♦ ఆచమనము. ♦—

మ. పరమాత్మా! తవసన్నిధానజనితఁప్రాపంచకోడ్ధారచా
 తురిఁ జెన్నొందునవిద్యఁగార్యజగ మొత్తోవితఁజూపట్టి త
 న్మఱిగించున్ మఱిపించునిన్నకట! నీమాయావినోదంబునా
 తరమాపోల్కుఁగనింద్రజాలమిదితథ్యంబౌన? యీసూక్తులక
 వరదా! యాచమనంబుగొంచుననుబ్రోవంజూడుసర్వేశ్వరా.

—♦ సా న ము. ♦—

మ. కలకాలంబిటు భ్రాంతిజన్యమతినై ♦ కాయంబు, నేనంచు నం
దెలియంజాలక సంస్మృతి న్వేతల నెంతేకొందు నన్గాంచి, యా
తొలితత్త్వంబుదె, నీవటంచుగురులెంతో వేడ్కబోధింప, నే
నలకాష్టాకృతినుండఁ జారువరదఁ ♦ సానందబాష్పంబులఁ
జలకంబొడు మొసంగితిం దనయుండఁ ♦ సద్రూపసర్వేశ్వరా.

—♦ వ శ్రు ము. ♦—

మ. శ్రుతత్త్వంబహుహ్వయంబు, పరయాఁ ♦ జర్చింపనాయశ్రుం
బిరుతత్త్వంబులకూటమింగనువరుం ♦ డెన్నుండుశుద్ధురడు, దాఁ
బురుషోత్తంసుండు నా, నిరావరణుడై ♦ పొల్పొందు, బుట్టం
బుగా

వరదా! గైకొనుమీ నిరావరణముం ♦ బ్రార్థింతు సర్వేశ్వరా.

—♦ యజ్ఞోపవీతము. ♦—

మ. సకలస్థావరజంగమంబులు ప్రపంచంబు ల్సమస్తంబులుఁ
వికసించుం ద్రిగుణాత్మకంబులగుచుఁ ♦ విశ్వేశ ! నీసన్నిధిఁ
శకలంబై లయమొంది పొందు నిను నీ సర్వంబు నీవొట, నే
నకలంకార్యణఁ జేతు, దీనిఁ గొనుచుఁ ♦ యజ్ఞోపవీతంబుగా
సకలాధార! యొసంగు సత్కృపను విజ్ఞానంబు సర్వేశ్వరా.

—♦ గ ం థ ము. ♦—

మ. జడమై యొప్పి, ప్రపంచవాసనలఁ గ్లిష్టంబొదు నీకుక్షిలో
నుడుంగున్నాయయు; వాసనాహతికనై ♦ యుగ్రంబునొవర్గము

మృడి చిత్తంబనుసానశాంతుదకసంస్పర్శంబున గంధము
వడిఁగల్పించియొపంగెదంగొనుముని బ్రార్థింతుఁడేశ్వరా.

—● అక్షరాలు. ●—

శా. దేవా! సత్త్వరజస్తమోగుణసముత్సేకోద్భవావృత్తులన్
నావాగ్బుద్ధులనుంచి పాపి గనుచు ననోబ్రచి, యీభావన
న్నీవాప్యాయత నక్షతల్లొనుము; నేనీపూజలం జేసెద
జీవన్ముక్తి యొసంగు మన్యమడుగ జింతింపు సర్వేశ్వరా.

—● వృత్తింశతినామపూజ. ●—

శా. ఆధారాదిగనాటుపద్యముల నే నర్పించి పూజింతు ని
సాధుస్తుత్య! నిరామయా! నిరుపమా! సర్వాత్మకారక్షకా!
బోధాకార! నిరంజనా! విబుధసంపూజించితా! శాశ్వతా!
సాధూత్తంస! కృపామయా! గురువిభూ! సద్రూప! సర్వేశ్వరా!
మ. పరమాత్మా! సగుణగుణా! విబుధహృత్పద్మలయా!
యవ్యయా!

కరుణాకార! కృపాకరా! బుధనుతా! కామాది! విక్షేపశ్వరా!
పరమానందమయా! సనాతన! పరబ్రహ్మేశ! నిష్కారణా!
పరదా! యోపురుషోత్తమా! యచల! యోప్రజ్ఞాన! సర్వేశ్వరా!
శా. లోకాలోకధవా! పరాపరధవా! లోకోద్భవా! ప్రాభవా!
లోకాతీత! యటంచు నిన్నదిని నాలో నమ్మి పూజింతు ను
శ్లోకస్తుత్య! సదా సుబోధమతిన్ లోపంబులం గాంచి య
స్తోకప్రేమ నొసంగు మోక్షమిట సంతోషింతు సర్వేశ్వరా.

ః

—♦ ధూ ప ము. ♦—

మ. తనునంభోగధసార్జనంబులును శాస్త్రప్రతిష్ఠారతుల్
మనముంబీల్చుచువాసనాత్రయమనంబ్రీఖ్యాతమా; వీనిఁబు
ద్ధిని, నిందాస్తుతిభేదమోదజవిరక్తిస్వాత్మసంప్రీతి సం
జనితజ్ఞానోఖ్య దహించి పొగ నీశా! ధూప మర్పించెదన్
గొను దీనిన్; సనుబ్రహ్మ దీనునిఁకనకూర్పుండ, సర్వేశ్వరా.

—♦ దీ ప ము. ♦—

మ. పలుజన్మంబులవాసనాఘృతమునావైరాగ్యభాండంబునన్
గలయంబోయుచునింద్రియార్థములతోఁగమాదిపడ్వర్గము
స్ఫులమావర్తినొనర్చి, యందునిచి, నేభద్రంబుగా నీకు ను
జ్వలసుజ్ఞానకళన్ బ్రదీపమిడితిన్ సర్వజ్ఞ! దర్శించి, వే
బలుదీను న్ననుఁ బ్రోచియిమ్ముదయజీవన్ముక్తిసర్వేశ్వరా.

—♦ నైవేద్యము. ♦—

మ. తత్రబ్రహ్మాండపరీతదేహివయి, యంత్రరూపహీనుండవౌ,
కతన న్నైతమహోదనం బిడఁదగున్ గర్తవ్యమూహించి, స
మృతినర్పింతునివేదనంబుఁగొనుబ్రహ్మాండంబుపిండండుమున్
ధృతినర్పించెదమృత్యువుఁగొనుమునం, తృప్తిన్ సుభోగంబుగా;
మతిఁబ్రాణీయమొసంగితిన్ గొనుము, బ్రహ్మానందమున్ జ్ఞానవాః
ప్రతతిన్ ఔశనకిచ్చితిఁగొనుము, నికాన్త్రార్థింతు, సర్వేశ్వరా.

—♦ తాంబూలము. ♦—

శా. సంబాల్చించె నొకింతభోజనపరిశ్రాంతిన్ శరీరంబు; వే
గం బాశాదిగుణాన్వితంబగు నహంకారాదులం బాపఁగాఁ
దాంబూలంబుగ దృశ్యదర్శనయుతద్రష్టృత్రికం బంది సా
ఖ్యంబుంగై కొని, ముక్తిని ముద్దయని మాముడసర్వేశ్వరా.

—♦ హారతి. ♦—

మ. గురువు ల్నాకుఁబడత్రయంబులకునాఁగోష్ఠార్థలక్ష్యంబులం
గరుణందెల్పఁ, బ్రజోధజన్యమగునుష్టానప్రభన్ భ్రాంతియన్
గురుకర్పూరము వ్రేల్చి, హారతిగఁగై కొంచున్, వడిన్ నన్ను నీ
దరికిం జేర్చుమటంచు గోరితిని నీధర్మంబు, సర్వేశ్వరా.

—♦ మంత్రపుష్పము. ♦—

మ. పమనాల్నా భవనంబులన్నియుఁబరఁబ్రహ్మంబ! నీవయ్య, వే
పదిలంబై తివి యంటకుండ నిను నీప్రార్థకర్మాదు, లి
య్యదిబలోచ్చద్యము! భ్రాంతికిచ్చితివి నీవాకర్మలన్; గంటిలే!
నిదురం బాపెను సద్గురుండు, మది నేనీవేసుమాయంటినో
సదయా! పుష్పముగాఁగ దీనిఁ గొనువేసంప్రీతి, సర్వేశ్వరా.

—♦ ప్రదక్షిణనమస్కారము. ♦—

మ. పరమాత్మా! తవకాలచక్రమున నీబ్రహ్మాండకోటుల్ సదా
తిరుగుం దా; మటు, కోటిజన్మతతులెంతే భ్రాంతిమైబొందిసం
సరణ్ నేను పరిభ్రమించుటలె, వేసంప్రీతి, నర్పించితిన్
నరదా! చీనఁబ్రదక్షిణల్లొనుమునిన్ బ్రార్థింతు, సర్వేశ్వరా.

—♦ వందనము. ♦—

శా. నాలో, భూమిని, నగ్నిలో, జలములో, నాకంబులో, గాలిలో,
నాలోకంబున, ఖంబులోఁ గలయ నీవై, సర్వభూతాత్మహా
టాలోచించి, సమస్త భూతతితియా, నాబాలగోపాలము
న్నీలోనుండుట, నీకు వారికి నతుల్ నేజేతు నిష్పక్షతన్
జాలిక్ వీనిని గొంచుఁ గావు, సుతునకఁ సంప్రీతి, సర్వేశ్వరా.

—♦ ధారాదత్తము. ♦—

శా. నానాకర్మజవాసనాక్షయగతుల్ నాసద్గురుల్ పెప్పఁగా
నాసీధేదమెఱింగి, భ్రాంతివిడి, యానందాబ్ధియుండుండి, నీ
ధ్యానావాహనలాదిగాఁ బరగుసంధర్శిపచాకంబులన్
దీనాధార యొసఁగి సద్గురుకృపఁ దృప్తాంతరంగుండనై
సానందాంబువుధారవోతుఁ గొను మత్యంతంబు, సర్వేశ్వరా.

—♦ { పూజా సమాప్తి. } ♦—
మంగళహారతి.

మ. వరదా! నేతలవందనంబు లిడి, నావై రాగ్యపాత్రంబునకా
భరమా కర్మచయంబనంబరగుకఁ ప్పంబున్ నెలింగింతు, భా
స్వరసీవారజ శూకసూక్ష్మమగునాప్రజ్ఞానదీప్తిన్, విభూ!
స్థిరమై, మంగళహారతింగొనుచుఁ దృప్తింబొందు సర్వేశ్వరా.
మ. గరిమన్ బొబ్బిలిచెచ్చుపాటికులుండై కండిన్యనద్గోత్రుఁ
హరిభక్తిన్యన వేంకటేశుడతఁ ఁపానర్పమాంబుల్

తరుశీరత్నమునందుఁ గాంచెననువిఁద్యాహీనుమూఢాత్ముని
 స్ఫురగఁ వేంకటకామశర్మ నగుదున్ బద్యాళి సర్వేశ్వరా
 ఖ్య రహి న్నే శతకంబుఁ జెప్పితిని, భక్తాళిప్రమోదంబుగాఁ
 మ. పరమాజ్ఞానుఁడ; మూఢుఁడన్ ; గరుణాన్ పై నుంచిన ప్రీతిమై
 పఠతత్త్వార్థసులక్ష్మ్యములైలిపి యిం పార న్న నుం బ్రోచు, స
 ద్గురురాయండవు, *వేంకటార్య! కొనునీ కుఁ భక్తి నర్పింతు శ్రీ
 కరసర్వేశ్వరనామమిశతకముఁ గళ్యాణముల్ గూర్చుమన్

మ. అతఁ డామత్సనుమంశసంభవుఁడు తానారామనారాయణుం
 డతిప్రీతిఁ సనుహెచ్చరింపఁ బరమై యాచంద్రితారార్కమా
 శతకం బేను రచించి నామమిడితిఁ సర్వేశ్వరాఖ్యంబు; నా
 హితునిం బ్రోవు మటంచువేఁడెదనునే నేప్రార్థనసర్వేశ్వరా.

మ. భువివిద్యన్ను తమండపాకకలశాం భోరాశించుదుండుస
 త్కవివర్యుండగుపార్వతీశ్వరుఁడు విఁద్యాంసుండుమిత్రుండు, నా
 కవితఁ దప్పల నెల్లఁ దా సవరణం గావించి, సంప్రీతిస
 న్ను వివేకం దరియింపఁ జేయుమహానీ యాదార్యునిం బ్రోవఁగా
 భవదీయాంఘ్రిసరోజముల్ గొలుతునీ భక్తుండ, సర్వేశ్వరా.

* వీరు కొడవంటి అప్పలవరసింహశర్మగారి ద్వితీయపుత్రులు. రాజ
 మహేంద్రవరమణుని వీరభక్తాభివ్రుతవాస్తవ్యులు. పృథ్వితిము మహామందిరవర్త
 తమునైతి తపస్సుచేయుచున్నాడు.

